ΜΑΡΩ ΒΑΜΒΟΥΝΑΚΗ

Γενέθλια ξανά

ΨΥΧΟΓΙΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Γενέθλια ξανά**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Μάρω Βαμβουνάκη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ — ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Άννα Μαράντη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χρυσούλα Μπουκουβάλα
ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Delphine Enjolras,
Young Woman Reading by a Window.
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μερσίνα Λαδοπούλου
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Σταμάτιος Κοτσάτος & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Μάρω Βαμβουνάκη, 2013
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2013

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2013, 10.000 αντίτυπα

ISBN 978-618-01-0427-1

Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΜΑΡΩ ΒΑΜΒΟΥΝΑΚΗ

Γενέθλια ξανά

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

Πρωινό γενεθλίων

Η κουρτίνα έκανε τον γνωστό ήχο, όπως τραβήχτηκε, μετακινώντας τους μεταλλικούς κρίκους στο κουρτινόξυλο, και άπλετο πρωινό φως εισέβαλε στο σκοτάδι της κρεβατοκάμαρας. Ανοιξιάτικο φως, από τον πράσινο κήπο, που μετέφερε μαζί του κάτι από τα χρώματα του Μάη κι ας μην τα έβλεπες ολοκάθαρα. Σύνθεση πρωινού ήλιου και ανθισμένων θάμνων, δέντρων, λουλουδιών στα παρτέρια, μια και η ζέστη φέτος ήρθε νωρίτερα απ' ό,τι συνήθως. Η οικεία φωνή της γυναίκας που τράβηξε απαλά το στόρι στην μπαλκονόπορτα ακούστηκε σαν από μακρινό καμπαναριό: «Χρόνια πολλά, κυρία! Να ζήσετε!»

Αντί να την ευχαριστήσει, χώθηκε βίαια κάτω από τα σκεπάσματα, και έτσι σκεπασμένη φώναξε, με προσπάθεια να μην ακουστεί η αγανάκτηση που την κυρίευσε. «Σε παρακαλώ, ξανακλείσε την κουρτίνα, δεν έχω ξυπνήσει ακόμη».

Το χέρι που ήταν υπεύθυνο για την πλημμύρα του ήλιου στο δωμάτιο υπάκουσε και, όσο πιο μαλακά γινόταν, ξανατράβηξε πίσω το πυκνό στόρι κι αποκατέστησε το σκοτάδι που μόλις είχε διαταραχθεί μέσα στη μεγάλη κρεβατοκάμαρα. Δεν τόλμησε καν να ζητήσει συγγνώμη και έφυγε πα-

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

τώντας βαριά και απαλά σαν γερασμένη γάτα. Έκλεισε την πόρτα και το πόμολο ακούστηκε να στρίβει ανακουφιστικά.

Με το κεφάλι της πάντα κάτω από το ελαφρύ πάπλωμα, άπλωσε το χέρι της προς το ραδιόφωνο στο κομοδίνο. Δε γύρευε έναν σταθμό με τις ειδήσεις της ημέρας, όπως συνήθιζε μόλις ξυπνούσε. Σταμάτησε σε μια μελωδία που ακουγόταν από κάπου που δε γνώριζε. Δε συνήθιζε να ακούει μουσική και τραγούδια στο ράδιο. Ούτε όταν οδηγούσε. Ούτε όταν ο σοφέρ της οδηγούσε του επέτρεπε να βάζει μουσική. Όμως σήμερα άφησε τούτη τη μελωδία να συνεχίσει. Μια μελωδία γλυκιά, που άλλοτε θα τη χαρακτήριζε γλυκερή, ένα κομμάτι συγκινητικό, που άλλοτε θα το ειρωνευόταν ως μουσική για ασανσέρ ξενοδοχείου.

Η γυναίκα στο κρεβάτι του κατασκότεινου υπνοδωματίου που είχε σήμερα γενέθλια δεν ήταν χαρακτήρας που αγαπούσε τις αντιθέσεις ή τα διλήμματα. Από πολύ νέα είχε ανακαλύψει το μάταιο βάσανό τους αλλά και τον χαμένο χρόνο που σου σπαταλούν μέσα στο μυαλό, μέσα στην καρδιά και σε εξασθενούν. Ασκήθηκε από νωρίς να καταλήγει κάπου, να αποφασίζει με ένα, ας πούμε, λογικό ένστικτο και να τηρεί πειθαρχημένα την απόφασή της χωρίς να την αναψηλαφεί ξανά και ξανά. Οι υποτροπές ήταν ό,τι περισσότερο αντιπαθούσε.

Ο πατέρας της που υπήρξε και στρατιωτικός για κάποιο διάστημα της νιότης του, όπως και ο δικός του πατέρας και παππούς, της μετάγγισε από την πιο τρυφερή ηλικία της, τότε που το χώμα της ψυχής είναι μοναδικά εύφορο, τη θετική σκέψη, και θετική σκέψη σημαίνει σκέψη πρακτική που

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

απαιτεί άμεση εφαρμογή – αν δεν εφαρμόζεται μια ιδέα, καλύτερα να την ξεχνάς. Της μετέδωσε μια εσωτερική ώθηση: ό,τι έγινε έγινε και τραβάμε μπροστά!

Η γιαγιά της, ως βαθιά θρησκευόμενη αλλά μορφωμένη και μελετημένη περί τα θεολογικά γυναίκα, συνήθιζε να της διηγείται, όταν ήταν μικρή, ιστορίες της Αγίας Γραφής. Από όλες τις βιβλικές ιστορίες που είχε επί χρόνια και χρόνια ακούσει, εντυπωσιάστηκε ιδιαίτερα από εκείνη της γυναίκας του Λωτ. Επηρεάστηκε θα έλεγε καλύτερα. Πίστεψε πως, όποιος στρέφεται πίσω, προς το παρελθόν, όπως εκείνη η αδύναμη φυγάς, κινδυνεύει να γίνει στήλη άλατος. Να ακινητοποιηθεί!

Έτσι μεγαλωμένη, έτσι εξασκημένη, και με τέτοιες αποφάσεις ζωής σαν άμυνα στη ροπή της, τη μάλλον εκ γενετής, να διχάζεται –ήταν και δίδυμος στο ζώδιό της και μάλιστα με ωροσκόπο στους ιχθύς–, κατάφερε να δαμάσει τον συναισθηματισμό της, τις νοσταλγίες, όπου γλιστράει εξαιρετικά εύκολα η καρδιά, ιδίως όσο περνούν τα χρόνια, και να τραβάει μπρος. Το μέλλον ήταν για εκείνη η πιο στιβαρή πραγματικότητα, και υπάρχει πάντα ένα κάποιο μέλλον.

Εργασιομανής, δημιουργική, με το αστέρι της επιτυχίας στο τσεπάκι της. Υπάρχει τελικά μοίρα; αναρωτιούνται κάποια στιγμή οι πάντες. Οι αποτυχημένοι απαντούν πως ναι, υπάρχει ένα πεπρωμένο βαρύ στη ζωή, σε δεσμεύει. Οι επιτυχημένοι απαντούν πως όλα, τα πάντα, είναι επιλογές μας και ευθύνη μας. Πως εκείνο που αποκαλούμε μοίρα, αν το καλοκοιτάξουμε θαρραλέα, δεν είναι παρά οι συνέπειες των δικών μας πράξεων, κυρίως των απωθημένων ξεχασμένων

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

μας πράξεων. Το έχει προσέξει πολύ καλά αυτό, όταν συμβαίνει να κάθεται και να ακούει τις βαρετές μεταφυσικές συζητήσεις σε φιλικές παρέες. Εκείνη τότε χαμογελάει ειρωνικά. Λες και απαξιοί να πάρει μέρος σε αφελείς φιλοσοφίες και να υπογραμμίσει προς όλους το δικό της αστραφτερό παράδειγμα.

Δεν είναι εγωίστρια, λέει στον εαυτό της όταν πάει να κάνει αυστηρότερη αυτοκριτική, είναι δίκαιη. Έτσι κοιτώντας πάντα μπροστά, έτσι προχωρώντας και εργαζόμενη σκληρά και αδάμαστα πάνω στις επίμονες επιλογές της, έτσι παλεύοντας σαν εχθρούς τη νοσταλγία και τις αναδρομές, ξυπνάει σήμερα, τούτο το μαγιάτικο πρωινό, στην τεράστια έπαυλή της, στην καρδιά του ολάνθιστου κήπου της, στο σκοτάδι που συντηρούν ακόμη τα πυκνοϋφασμένα μεταξωτά στόρια, με μια μελωδία για ασανσέρ απ' το ραδιόφωνο, που όμως δεν αρνείται, δεν αλλάζει σταθμό, και είναι εβδομήντα δύο ετών.

Απεχθάνεται τις ποιητικές και φιλοσοφικές σκέψεις, το είπαμε. Όμως την αισθάνεται μέσα της την ακαταμάχητη ερώτηση να αναδεύεται και να την ερεθίζει να προβληματιστεί: Είναι νίκη ή είναι ήττα το να είσαι εβδομήντα δύο χρόνων; Είναι για πένθος ή για γιορτή; Μετράει περισσότερο το παρελθόν ή το μέλλον, όσο σύντομο κι αν απομένει; Έχει περιθώριο να κοιτάξει μπροστά; Θα επιτρέψει σήμερα στον εαυτό της να κοιτάξει πίσω; Η γυναίκα του Λωτ αποτελεί ακόμη ένα παράδειγμα προς αποφυγή.

Κατόπιν ένιωσε να την πνίγει ανεπίτρεπτα τούτο το ανόητο κύμα από ερωτηματικά. Πέταξε από το πρόσωπό της το

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

ελαφρύ πάπλωμα, άπλωσε νευρικά το χέρι της και έκλεισε το ραδιόφωνο.

«Για όλα φταίει αυτή η μουσική!» φώναξε μόνη της και ανασηκώθηκε αποφασισμένη να συνεχίσει τη μέρα της σαν οποιαδήποτε άλλη μέρα του χρόνου.

Το γεγονός ότι γεννήθηκε κάποτε σαν σήμερα είναι ασθενέστερο από την πραγματικότητα πως είναι μια καινούργια εργάσιμη μέρα κι όχι μια επέτειος συμβατική. Οι επέτειοι της θυμίζουν επιτύμβια, το ίδιο και οι γιορτές. Μισούσε τις συμβάσεις, τις επετείους, τα κλισέ, τις ευχές. Τη ζωή σου πρέπει να την ελευθερώνεις από τα προαποφασισμένα, δήλωνε σε κάθε ευκαιρία. Η ζωή είναι ολόφρεσκη πάντοτε άμα δεν την παραχώνεις σε συρταράκια, φακέλους, κάρτες, κουτιά, τούρτες με κεράκια, κυρίως άμα δεν της κολλάς σε κάθε ευκαιρία ετικέτες.

Φόρεσε τις παντούφλες της. Σηκώθηκε με τις φαρδιές σατέν πιτζάμες της να μην την προφυλάσσουν από την ανοιξιάτικη ψύχρα και αναζήτησε ένα μπουρνούζι που ακουμπούσε στην πολυθρόνα δεξιά. Τυλίχτηκε σ' αυτό σφίγγοντας τη ζώνη στην αδύνατη μέση της και προχώρησε προς την μπαλκονόπορτα, οδηγημένη από τις ελάχιστες δεσμίδες φωτός που ξεγλιστρούσαν από τις κλειστές κουρτίνες στη μοκέτα. Τις μισάνοιξε, τράβηξε και το βουάλ ύφασμα από κάτω, και στάθηκε ακίνητη να κοιτάζει τον έρημο ολάνθιστο κήπο. Ανθισμένα μαγιάτικα δέντρα, τριαντάφυλλα όλων των αποχρώσεων, κουρεμένο γρασίδι, σχέδια από τσιμισίρια και χαμηλόκορμα άνθη σαν μπουκέτα ανάμεσά τους. Ο ουρανός καταγάλανος, θα μπορούσε ίσως να έχει

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

λίγα νωθρά σύννεφα στον ορίζοντα για να σπάει η ανυπόφορη απεραντοσύνη τόσου γαλάζιου. Με το να γνωρίζει καλά από φωτογραφία και εικαστικά, της άρεσε να σκηνογραφεί ακόμη και τις εικόνες που παρατηρούσε, τα τοπία μπροστά της.

Στη μέση της μαρμάρινης αυλής, το σιντριβάνι της στρογγυλής στέρνας ήταν κλειστό. Χωρίς τον ήχο του νερού τώρα, που ανάβλυζε από τον μικρό μαρμάρινο άγγελο, μπορούσαν να γεμίζουν τον αέρα τα κελαηδίσματα των ευτυχισμένων πουλιών, να διαπερνούν ακόμη και τη διπλή τζαμόπορτα μπροστά της.

Η καμαριέρα της, που άκουσε απ' έξω ότι σηκώθηκε, χτύπησε δειλά με το χέρι της την πόρτα· δυο φορές, η δεύτερη πιο υποτονική και φοβισμένη από την πρώτη. Την κάλεσε μέσα χωρίς να ξεχνάει πως της είχε μιλήσει απότομα μια ώρα πριν, όταν εκείνη εισέβαλε καλόκαρδα στο δωμάτιο να τραβήξει τις κουρτίνες. Θα ήθελε τώρα να της ζητήσει συγγνώμη, αλλά το ανέκοψε. Δεν ήταν χαρακτήρας που αγαπούσε τις συγγνώμες, ούτε να τις εκφράζει η ίδια, ούτε να τις ζητούν οι άλλοι από εκείνη. Προτιμούσε η μεταμέλεια να γίνεται έμπρακτα χωρίς να εκφράζεται μελοδραματικά με δήθεν καλοσύνη και δήθεν ταπείνωση.

Η ηλικιωμένη καμαριέρα μπήκε αλλά δεν τόλμησε να αναφερθεί ξανά στα γενέθλιά της, τη γνώριζε πάρα πολλά χρόνια και είχε σε μεγάλο βαθμό προσαρμοστεί με τον χαρακτήρα της. Κατά κάποιο τρόπο η μία συμπαθούσε την άλλη επειδή ακριβώς ήταν τόσο ανόμοιες, δεν αποκλείεται να εκτιμούσε η μια στην άλλη όσα η ίδια δεν μπορούσε να

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

αποκτήσει. Είχαν πλάσει ένα πολύ καλό ντουέτο οι δυο τους, κι αυτό το γνώριζαν, μια και οι δυο τους, η καθεμία από το δικό της επίπεδο, ήταν γυναίκες ευφυείς.

«Σε παρακαλώ, Αννέζα, μπορείς να μου βγάλεις από τη ντουλάπα το πράσινο ταγέρ και όλα τα σχετικά;» Το πρόφερε με πιο ήπιο τρόπο απ' ό,τι συνήθως και ακριβώς αυτός ο τρόπος ήταν η δικιά της έμπρακτη συγγνώμη.

Η Αννέζα το εισέπραξε πολύ καλά αυτό. Οι μεταξύ τους κώδικες είχαν ασκηθεί εδώ και πάνω από τριάντα χρόνια. «Να σας φέρω τον δίσκο με το πρωινό;» ρώτησε πιο ψυχρά από όσο συνήθιζε τώρα εκείνη. Ήταν η δική της διάσωση της αξιοπρέπειας, μια και η κυρία της είχε φανερώσει τη συναίσθησή της για τον κακό πρωινό τρόπο της.

«Όχι, Αννέζα. Θα πάρω το πρωινό στην τραπεζαρία», απάντησε ουδέτερα.

Οι σχέσεις τους είχαν και πάλι αποκατασταθεί. Κάθε ζευγάρι έχει τους τρόπους του στη συνεννόηση, αυτοί αποτελούν τις ζωτικές συνήθειες μιας σχέσης, κάθε είδους σχέσης, με λόγια ή σιωπές, στάσεις του σώματος, εκφράσεις στο πρόσωπο, βλέμμα, τόνο στη φωνή, εμφανίσεις ή εξαφανίσεις. Οι έμμεσοι τρόποι έχουν μεγαλύτερη δύναμη.

Ντυμένη τώρα με το πράσινο κυπαρισσί σκουρόχρωμο ταγέρ της, κατέβηκε αργά την εσωτερική σκάλα που οδηγούσε από το πάνω πάτωμα στην τραπεζαρία. Η ξύλινη πλατιά σκάλα φωτίζεται από το τεράστιο βιτρό στο πλάι, βιτρό από τη Βενετία, το οποίο εικονίζει με θαυμάσιες λεπτομέρειες, με φίνο χρωματιστό γυαλί, μια μορφή αγγέλου

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

που κοιτάζει ήρεμα αλλά σθεναρά κατευθείαν μπροστά, προς την είσοδο του τεράστιου σπιτιού. Κρατάει μια σπάθα στον ώμο και φαίνεται σαν να φρουρεί τη μαονένια είσοδο, να παρακολουθεί ποιος μπαίνει και ποιος βγαίνει, και να τους κρίνει βουβά.

Στην τραπεζαρία έφαγε το πλούσιο πρωινό. Γάλα με δημητριακά, χυμό πορτοκαλιού, καφέ με κρέμα, άπαχη αλλά τόσο νόστιμη που θύμιζε έναν γνήσιο καφέ βιενουά, δυο φρυγανιές με μέλι και δυο ακτινίδια. Το πρωινό το θεωρούσε πηγή ενέργειας που πάντα χρειαζόταν ώστε να συντηρείται το ακαταπόνητο ντεπόζιτο του οργανισμού της. Η ενεργητικότητα και η σωστή διατροφή τη βοηθούσαν να διατηρείται και σ' αυτή την ηλικία λεπτή, σχεδόν αδύνατη και ευκίνητη. Οι κινήσεις της ήταν σβέλτες, μερικοί τις θεωρούσαν νευρικές, κάποιοι μάλιστα δήλωναν ότι είχαν κάτι τόσο απρόβλεπτο που σε τρόμαζαν.

Φορούσε σχεδόν ψηλά τακούνια, όπως πάντα, και βάδισε πάνω στις μαυρόασπρες μαρμαρένιες πλάκες του μεγάλου χολ. Η Αννέζα τής άνοιξε την εξώπορτα και κατέβηκε μαζί της μέχρι τον κήπο. Ο σοφέρ μπροστά στο γυαλισμένο αμάξι περίμενε να την παραλάβει και να την οδηγήσει μέχρι το γραφείο της. Στον σοφέρ είχε απαγορεύσει από χρόνια να φοράει το τυπικό του καπέλο, το θεωρούσε πολύ εξεζητημένο και γραφικό. Γενικά, ωστόσο, δεν μπορούσες να ξέρεις ποια από τα γενικώς εξεζητημένα θεωρούσε τέτοια, και τι ήταν για εκείνη το γραφικό. Διέθετε προχωρημένη και εξαιρετικά προσωπική αισθητική για τη ζωή και για τα πράγματα.

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

Τα μαλλιά της τα έβαφε εδώ και δώδεκα χρόνια ξανθά, ώστε να αποφεύγει τη σύντομη εμφάνιση της άσπρης ρίζας και τα συχνά βαψίματα σε κομμωτήρια που της προκαλούσαν ανυπόφορη ανία. Το να καλέσει κομμωτή στο σπίτι της ήταν απ' αυτά που έβρισκε εξεζητημένα.

Γεννήθηκε καστανή. Με εκείνο το λαμπερό καστανό, το θερμό καστανό, που γλυκαίνει τα μάτια της γυναίκας. Πάντα έκοβε τα μαλλιά της πολύ κοντά, γιατί αυτό την εξυπηρετούσε στην τουαλέτα της αλλά και γιατί ταίριαζαν στο στρογγυλό της πρόσωπο με το θαυμάσιο πιγούνι. Όταν κάποτε τα μάκρυνε μέχρι τους ώμους, τη μετέβαλαν αυτόματα σε μια ασήμαντη κοπελίτσα. Με τα κοντοκουρεμένα μαλλιά ήταν ο αυθεντικός εαυτός της.

«Μπορείς να φανταστείς τη Ζαν ντ' Αρκ με μακριά μαλλιά;» την πείραζε τότε ο πατέρας της. «Είσαι μια μικρή Ζαν ντ' Αρκ κι εσύ!»

Η γνώμη του πατέρα της ήταν η γνώμη που υιοθέτησε και η ίδια για τον εαυτό της. Ούτε καν αμφισβήτησε ποτέ πως εκείνος είχε το παραμικρό λάθος σ' αυτό, όπως και σε τίποτε άλλο. Μονάχα όταν καβγάδιζαν τον αμφισβητούσε, αλλά και τότε δεν ήταν παρά μια πνευματική γυμναστική, προκειμένου να τον εξωθήσει στα δυσκολότερα και να τον θαυμάσει περισσότερο. Ζούσε για να επιβεβαιώνει ότι ούτε ο πατέρας της, ούτε η ίδια, που τον υπάκουσε σαν διάδοχος τυφλά αφοσιωμένη, έσφαλαν. Η ζωή σου δε γεννιέται, πλάθεται. Η Λυγία Σοφού δε γεννήθηκε, πλάστηκε! Όπως η θεά Αθηνά βγήκε από το κεφάλι του πατέρα της του Δία.

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

Η εταιρεία που της ανήκε και που επί πολλές δεκαετίες διηύθυνε στεγαζόταν σε ένα παλιό αρχοντικό κτίριο που εσωτερικά είχε διαμορφωθεί με μοντέρνο και ευφυώς λειτουργικό τρόπο. Συνδύαζε το καλλιτεχνικό γούστο με την πρακτικότητα, και οι πολυάριθμοι υπάλληλοι, συνεργάτες και επισκέπτες πηγαινοέρχονταν εκεί μέσα με άνετη ευχαρίστηση. Δικό της γραφείο παρέμενε εκείνο το παλιό, του νεκρού πια πατέρα της, που είχε σχεδιαστεί τεράστιο· με ανατολίτικα χαλιά στο δάπεδο και αμπαζούρ από κρύσταλλο. Προτιμούσε να εργάζεται στο μικρότερο δωμάτιο, ακριβώς δίπλα, και να ξαπλώνει στο δερμάτινο ντιβάνι όταν την ενοχλούσε η πλάτη της τα τελευταία χρόνια. Συλλογιζόταν με πικρό χιούμορ πως σύντομα θα εργάζεται και θα διευθύνει όλο και περισσότερο ξαπλωμένη.

Η επιχείρηση ήταν μια εκδοτική εταιρεία περιοδικών αλλά και διαφημιστικών εντύπων. Μικρά τεύχη που πρόβαλλαν προϊόντα πολυτελείας με καλλιτεχνικό τρόπο, με σχεδόν αρτίστικη πινελιά· ακριβά ρούχα που επιδείκνυαν γνωστά μανεκέν, αντικείμενα διακόσμησης συλλεκτικά, γνήσιες αντίκες. Τα έντυπά της ήταν ποικίλου περιεχομένου: από περιοδικά μόδας, τεχνολογίας, μέχρι περιοδικά για κυνηγούς ή ορειβάτες που αναζητούν να μαζεύουν στα δάση μανιτάρια. Πρόκειται για όμιλο σφριγηλό, με καλονοικοκυρεμένους σχεδιασμούς, συνεργασίες με το εξωτερικό, δικά του σύγχρονα τυπογραφεία, διαλεχτά εκπαιδευμένα στελέχη και ατσάλινη πειθαρχία. Πολλές φορές η ίδια η Λυγία, η «σιδηρά κυρία» του ομίλου, βραβεύθηκε σαν επιχειρηματίας, ενώ έχει παραχωρήσει ουκ ολίγες συνεντεύξεις για την

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

καριέρα της τόσο σε ελληνικά όσο και σε ξένα έντυπα. Πάντα και μονάχα για την καριέρα της απαντούσε στους δημοσιογράφους, για την επαγγελματική της προσωπικότητα, ποτέ για την προσωπική της ζωή. Κάποιοι αναρωτιόνταν: Μα έχει προσωπική ζωή; Όμως οι περισσότεροι, οι κατά πολύ περισσότεροι, πίστευαν πως ναι, είχε, κι ήταν μάλιστα μυθιστορηματική ζωή.

Ένα μυθιστόρημα καταγραμμένο σε ένα και μοναδικό αντίτυπο που κρατούσε μονάχα η ίδια. Ούτε ίχνος δεν ξέφευγε για την ιστορία της, την παρούσα και την περασμένη που διαδιδόταν ότι είχε αποθηκεύσει πολλές και πολλών ειδών περιπέτειες. Τίποτα όμως απ' αυτά που διαδίδονταν για το παρελθόν της δε στηριζόταν σε αποδείξεις, δε μιλούσε ούτε ένας μάρτυρας. Όσο περνούσε ο χρόνος τόσο οι διαδόσεις έπαιρναν το ύφος μυθολογίας περισσότερο παρά γνήσιας βιογραφίας, έστω με υπερβολές ή παραλλαγές όπως συνηθίζουν να στολίζονται οι βιογραφίες.

Η γραμματέας τής χτύπησε την πόρτα τη στιγμή που εκείνη μελετούσε τις οικονομικές σελίδες μιας εγγλέζικης εφημερίδας. Της είπε να περάσει χωρίς να σηκώσει το κεφάλι της από τους ενδιαφέροντες αριθμούς. Η γραμματέας πλησίασε και σχεδόν της ψιθύρισε, μια και την έβρισκε ιδιαίτερα αφοσιωμένη, σαν να είχε ξεχάσει αμέσως ότι της είπε να μπει.

«Ζητάει να σας δει ένας παλιός σας φίλος. Το όνομά του είναι Αλέκος Ροδόπουλος».

«Τόσο παλιός;» έκανε εκείνη ψύχραιμα, συνεχίζοντας να

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

μελετά με φρύδια σμιγμένα την κιτρινόχρωμη σελίδα με τους οικονομικούς δείκτες. Τονίζουμε τη λέξη «ψύχραιμα», μια και το όνομα του Αλέκου Ροδόπουλου θα μπορούσε να ταράξει κανονικά κάθε άλλη γυναίκα. Διότι ήταν ένας άντρας ερχόμενος από τα φοιτητικά της χρόνια, από μισό αιώνα πριν, ένα αγόρι τότε, που έζησε μάλιστα μαζί του κάποιο νεανικό ειδύλλιο. Το πιο εντυπωσιακό: είχε να τον δει από τότε! Από τη μέρα που το ειδύλλιό τους έληξε και μάλιστα επεισοδιακά.

«Χρόνια πολλά, Λυγία!»

Δεν είχε προλάβει να δώσει την άδεια στη γραμματέα να τον αφήσει να περάσει και εκείνος ήδη στεκόταν μπροστά της, παραμερίζοντας την αμήχανη κοπέλα, που αισθανόταν υπεύθυνη για την αποτυχία της να βάλει τα πράγματα σε μια τάξη.

«Το θυμάσαι πάντα ή σήμερα το θυμήθηκες;» τον ρώτησε καθώς σήκωνε το κεφάλι της και κατέβαζε τα γυαλιά από τη μύτη της.

«Πάντα το θυμάμαι!»

«Πάντα ψεύτης!»

«Με ερωτεύτηκες πάντως!»

«Πάντα φαντασιόπληκτος!»

«Σου άρεσα έστω!»

«Ας πούμε από περιέργεια».

«Τι είδους;»

«Εγκληματολογικού! Σπουδάζαμε νομική τότε, αν θυμάμαι καλά, και γνωριστήκαμε σε μια εκπαιδευτική επίσκεψη στις φυλακές».

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

«Δεν ξεχνάς τίποτα για μένα!»

«Γενικά δεν ξεχνώ τίποτα».

Όσο μιλούσαν πλησιάζονταν, όσο πειράζονταν όπως και στο παρελθόν πειράζονταν, πιο αιχμηρά σήμερα, μια και η μεγάλη ηλικία σε απελευθερώνει με τις απογοητεύσεις της. Προσέγγιζαν ο ένας τον άλλον, το χαμόγελο πλάταινε στα χείλη τους, ώσπου να αγκαλιαστούν με την ευτυχισμένη εγκαρδιότητα παλιών συμπολεμιστών που ξανασυναντιούνται ηλικιωμένοι.

Εκείνος προσπάθησε να την κρατήσει θερμά στο στήθος του περισσότερο, εκείνη έκανε πίσω γρήγορα και τον κοίταξε εξεταστικότατα αρχικά στο πρόσωπο, μετά από κάτω μέχρι πάνω, και στο τέλος εστίασε στους κροτάφους του και στα μάτια του.

«Ακόμη ωραίος!»

«Για λίγο ακόμη».

«Ηλικιωμένος και γοητευτικός».

«Θα προτιμούσα να ήμουν νέος, θυσιάζοντας το "γοητευτικός"».

«Εγώ για σένα πιστεύω το αντίθετο. Θα προτιμούσες γοητευτικός νεκρός, παρά ασήμαντος ζωντανός».

«Με ξέρεις!»

«Καλύτερα από όσο ξέρεις εσύ τον εαυτό σου. Αυτός ήταν νομίζω και ο λόγος που χωρίσαμε».

«Με άφησες! Μην το κάνεις να ακούγεται σαν από κοινού απόφαση».

«Στους ερωτικούς χωρισμούς ποτέ δεν ξέρεις ποιος είναι εκείνος που αφήνει, που εξωθεί στην εγκατάλειψη».

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

«Κατέληξα πως στους ερωτικούς χωρισμούς αιτία είναι πάντα μία, ο εγωισμός».

«Κι από αυτό είχαμε και οι δυο μας περίσσευμα!»

«Ακόμη έχουμε;»

«Στους αιώνες των αιώνων. Μέχρι θανάτου!»

«Το πλήρωσες;»

«Μα ναι! Το βαρύ τίμημα δεν είναι που δίνει αξία στα πράγματα;»

Εκείνη έκανε ακόμη πιο πίσω λίγα κομψά και πιο φιλάρεσκα από όσο συνήθως βήματα πάνω στα τακούνια της. Θυμήθηκε να γελάσει με το νεανικό γέλιο της κι εκείνος γέλασε το ίδιο με την καρδιά του. Στο γέλιο έμοιαζαν όπως παλιά. Ίσως το γέλιο, το παρορμητικό, το ανεπιτήδευτο γέλιο, εκείνο που σου ξεφεύγει, να είναι το τελευταίο που γερνάει στους ανθρώπους. Καμιά φορά και το βλέμμα, το βαθύ, το κρυμμένο και πίσω από τις ρυτίδες.

«Πες τα μου όλα. Γιατί βρίσκεσαι εδώ ξαφνικά και απροειδοποίητα;»

«Αν ειδοποιούσα, δε θα με δεχόσουν».

«Μην είσαι σίγουρος. Η τυμβωρυχία είναι το σπορ των γηρατειών, μπορεί και να σε δεχόμουν. Μ' αρέσει πάντως που δεν το ρίσκαρες. Θα το ήθελες πολύ».

«Πιο πολύ από όσο μια ψύχραιμη γυναίκα σαν εσένα μπορεί να φανταστεί».

«Φαντασία έχω!»

«Στη σκέψη μπορεί, όχι στα συναισθήματα».

«Γιατί ήρθες;»

«Είδα μια ταινία».

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

«…»

«Μαυρόασπρη και πιο αρχαία από εμάς».

«Μην ξεχνάς ότι μιλάς σε κυρία».

«Υπήρξαμε συμμαθητές, δεν μπορεί να κρυφτεί αυτό».

«Είχες μείνει στάσιμος πολλά χρόνια σε κάθε τάξη».

«Θα συμφωνήσω μ' αυτή την ανακρίβεια σαν ένα δώρο για τα γενέθλιά σου. Δεν είναι το μόνο…»

«Πες μου για την ταινία λοιπόν».

«Μια επανάληψη, σε ένα σινεμά για σινεφίλ. Σε θυμήθηκα έντονα και μου έδωσε ιδέες».

«Ο τίτλος;»

«Μοιάζει με το όνομά σου! "Λύντια"!»

«Μα μιλάς για εκείνο το φιλμ με τη Μερλ Όμπερον;»

«Και με τον Τζόζεφ Κότεν, ακριβώς».

«Κι εκτός από το όνομα, τι άλλο σου θύμισε δικό μου;»

«Τα μάτια σου, τη σβελτάδα σου».

«Και τη μύτη. Οι γυναίκες θυμούνται ισόβια τα κομπλιμέντα που τους άρεσαν. Μου το είχες πει τότε που είχαμε δει μαζί στη φοιτητική λέσχη την ταινία».

«Και τη μύτη, ναι. Και την αλαζονεία».

«Θα μπορούσες να το πεις περηφάνια, πιο κομψά, επιτέλους».

«Αλαζονεία, αυτή είναι η λέξη».

«Άλλο;»

«Θα το δεις στη συνέχεια».

Είχε επιστρέψει στο γραφείο της, ακούμπησε πάνω και σταύρωσε στο στήθος τα χέρια· οι βάτες του ταγέρ της με

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

αυτήν τη στάση υψώθηκαν και την έκαναν πιο κομψά δυναμική, το ήξερε και της άρεσε αυτή η πόζα της. Μερικές κινήσεις, χειρονομίες ή στάσεις τις είχε μελετήσει από νωρίς, περισσότερο και από σχολαστική ηθοποιός θεάτρου, πίστευε στη γλώσσα του σώματος και σε όσα μπορούσε να πετύχει.

Τον κοιτούσε υπομονετικά, μια αρετή που δε διέθετε, αλλά το παραδεχόταν, όλη ετούτη η αρχαία ιστορία, που αιφνιδιαστικά εισέβαλε στο πρωινό της από τόσο παλιά, είχε αρχίσει να της ερεθίζει το ενδιαφέρον, μπορούσε όντως να κάνει και υπομονή.

«Δεν είμαι εδώ μόνος…»

«Λοιπόν;»

«Άσε με να σου εμφανίσω όλη την παράσταση όπως τη σκηνοθέτησα, δε θα χάσεις».

«Περιμένω».

Η πόρτα άνοιξε πάλι και μπήκε άλλος ένας άντρας, στην ηλικία τους, καλοντυμένος και με ανοιξιάτικη καμπαρντίνα, από εκείνες που συνήθιζαν να φορούν οι Άγγλοι αμέσως μετά τον πόλεμο. Δεν ήταν παλιά, αλλά καινούργια και αγορασμένη σε αυτό το κόψιμο για να επιλεγεί το στιλ. Την πλησίασε, έπιασε το διστακτικό της χέρι και το φίλησε.

«Χρόνια πολλά, όμορφή μου Λυγία».

Η φωνή του ήταν συγκινημένη και δε διέθετε ούτε ίχνος από τη σιγουριά και την ελαφριά ειρωνεία που χρωμάτιζαν τη φωνή του Ροδόπουλου.

Τον περιεργάστηκε για κάποια δευτερόλεπτα και έστρεψε το βλέμμα στον άλλο. «Είσαι σίγουρος πως γνωρίζω τον κύριο;»

© Μαρω Βαμβουνακη, 2013 / Εκδοσεις Ψυχογιος, 2013

Πρόκειται για μια γιορτή-έκπληξη. Δυσάρεστη έκπληξη!

Πρωινό Μαΐου και δυο άντρες μεγάλης ηλικίας εμφανίζονται ξαφνικά, ύστερα από πενήντα χρόνια, στην παλιά όμορφη συμφοιτήτριά τους, τη δυναμική επιχειρηματία Λυγία Σοφού. Έχουν διοργανώσει το βράδυ ένα δείπνο για τα γενέθλιά της σε πολυτελές ξενοδοχείο της παραλιακής και πιεστικά την προσκαλούν.

Όσο κυλάει η παράξενη αυτή νύχτα, λουσμένοι οι τρεις τους στο φεγγαρόφωτο που λάμπει απ' το Σούνιο, επιστρέφουν στο παρελθόν, στον νεανικό έρωτα μεταξύ τους, στις επιλογές ζωής.

Είναι άραγε η μνήμη ακριβοδίκαιη ή παραλλάζει πρόσωπα και συμβάντα κατά τις ανάγκες μας; Για τη Λυγία Σοφού απόψε αποδεικνύεται πως ναι, ευτυχώς ή δυστυχώς, η μνήμη της στάθηκε μάλλον ακριβοδίκαιη.

Στο βιβλίο, που τούτη την εποχή διαβάζει, γράφει κάπου: ***Το πρόβλημά σας είναι ότι πάντα δημιουργείτε έναν μηχανισμό, δεν αφήνετε τίποτα στην τύχη. Πρέπει να είστε ήρεμος για να ζήσετε.***

ISBN 978-618-01-0427-1
9 786180 104271
ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 14256

ΨΥΧΟΓΙΟΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΪΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ΕΣΕΙΣ ΚΙ ΕΜΕΙΣ ΠΑΝΤΑ Σ' ΕΠΑΦΗ